

трибуна АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. **2**

Ветерани:
Стойо Петров

15 май 2015 г. • година IV • брой 105

Акценти

НИКОЛАЙ ИБУШЕВ И ЦВЯТКО ЦВЕТКОВ - НОВИТЕ ПОЧЕТНИ ГРАЖДАНИ НА КАЗАНЛЪК

Н. Ибушев

Спълно мнозинство Общинският съвет на Казанлък прие предложението на Инициативния комитет за удостояване с най- високото отличие на Община Казанлък – Почетен гражданин, на Изпълнителния директор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев.

С това си решение местният парламент на практика прие мотивите на 536-те граждани от община Казанлък, подкрепили с подписите си предложението Николай Ибушев да стане Почетен гражданин на град Казанлък.

Цв. Цветков

В кратко, но емоционално, изказване кметът на община Казанлък Галина Стоянова прикани съветниците да подкрепят предложението за удостояване с високото отличие на Изпълнителния директор на „Арсенал“ АД с мотива, че „трябва да се уважават хората, които са причина градът да върви напред. Такъв човек е Николай Ибушев“. Стоянова благодари на „Арсенал“, в лицето на Николай Ибушев, тъй като той е начело на фирмата, която е най-големият данъкоплатец в общината, и заяви, че през всичките години предприятието се е грижило за работниците си.

Продължава на стр. 3

„АРСЕНАЛ“ СТАБИЛНОСТ И ПЕРСПЕКТИВА

„Арсенал“ АД е най-голямата фирма на територията на община Казанлък и най-голямото предприятие в област Стара Загора. Доброто партньорство между фирмата и общинското ръководство е и в основата на голяма част от успехите на община Казанлък и развитието на района през последните няколко години. Фирмата, чийто числен състав е близо 6500 души, се явява най-големият работодател в страната и има основен принос за стабилизирането на общината, в която практически безработицата е нула. Повече от 1200 са новоназначените работници и служители в „Арсенал“ АД за по-малко от една година. И в момента фирмата търси 1000 работници и висококвалифицирани кадри за изпълнение на сключените договори, които осигуряват дългогодишен ангажимент за работниците.

Продължава на стр. 3

БИЗНЕСЪТ ПРЕДЛАГА В УЧИЛИЩЕ ЧАС ПО „МИСЛЕНЕ“

Учебният предмет „Информационни технологии“, който в момента се изучава от 1 до 12 клас в училищата, трябва да бъде заменен от друг, наречен „Мислене“. Мнението е на Явор Джонев, зам.-председател на Българската асоциация на софтуерните компании /БАСКОМ/ и председател на Института за прогресивно образование.

В интервю за БТА той е обяснил, че учебният предмет „Информационни технологии“ е неадекватен и губи времето на учениците. Методите и съдържанието трябва да бъдат изцяло обновени.

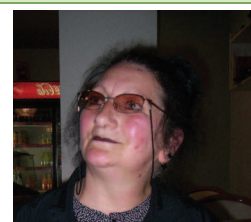

Продължава на стр. 6

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. **5**

Арсеналска гордост
Нуша от Завод 2:
Доволна съм от живота

на стр. **7**

Среци:
Професорът, когото
наричат Господ

Обява

Инструменталният завод към „Арсенал“ АД търси да назначи квалифицирани работници по следните професии:

- Стругар
- Фрезист
- Шлайфист
- Оптически шлайфист
- Шлосер
- Инструменталчик
- Резбошлайфист

Кандидатите трябва да имат техническа грамотност за работа с чертежи, опит в съответната професия и умения за самостоятелна работа. С предимство се приемат бивши работници на инструменталния завод.

Фирмата предлага висока оценка на труда, според квалификацията на кандидатите, и социални придобивки.

За повече информация:

„Арсенал“ АД, отдел „Личен състав“
телефони: **0431/ 63133, 0431/ 57747**

Пакет с документи за кандидатстване всеки кандидат може да получи от гише „Пропуски“ – централен портал на фирмата.

ПОРЕДНО ОТЛИЧИЕ ЗА АРСЕНАЛСКИТЕ ТАНЦЬОРИ

Със специалната награда от поредното си участие в национален фолклорен конкурс във Велико Търново се

Продължава на стр. 5

завърна съставът на Детско-юношеския фолклорен танцов състав „Арсенал“ с художествен ръководител Ваня Минчева. Специалната награда бе присъдена за авторския танц на хореографката „Копаница“.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Ветеранът-технолог Стойо Иванов:

СЕМЕЙНИЯТ ПРИНОС КЪМ „АРСЕНАЛ“ ЗАКРЪГЛЯ СТО

Иванов е наистина от опитните ветерани, без които не може. Знае много. От струговането на бройки на универсалния струг в Производство 100/120 през 62-ра до разписването на технологиите за ЦПУ, каквото прави и днес, Иванов трупа опит, който сега предава. „Много, много, много се промениха технологиите...“, отчита технологът, минал и през прецизността на инструменталното производство в 600/130 – известният като „лекален“ цех. „Тук придобих доста висока квалификация при изработването на прецизните и много точни детайли за калибрите“, признава той. След конкурс през 1969-та става технолог за военното производство към Завод 1. Ръководител на Технологичното бюро е Кольо Шахов, Иванов е в групата на Райчо Раев. В техническите отдели на Завод 1 тогава има две технологични бюро. Освен „Артилерийки системи“, където попада Иванов, има и Бюро „Стрелково оръжие“, ръководено от Христо Папазов. Бончо Песев управлява Конструктивната група по инструментална екипировка към отдела. Тук усъвършенстването на технологичния опит за Стойо минава през работата по детайлите на РПГ-7, където го разпределя Райчо Раев. Опитът на шефа, на Христо Вандов, Коста Тенев и началника Шахов са безценни за младия технолог. Иванов навлиза бързо в нещата, не на последно място и благодарение на опита, който вече има от операторската работа по различни видове оборудване и особено – по затворната рама на АК-47. Само след година и половина го пращат като технолог по СПГ-9, където, той сам признава, че ученето за него продължава и базата от умения и знания, задължителна за един добър технолог, става все по-стабилна. През 1970-та идва моментът, в който заедно с колегите му, трябва да разработят технологичната документация на най-сложното дотогава изделие:

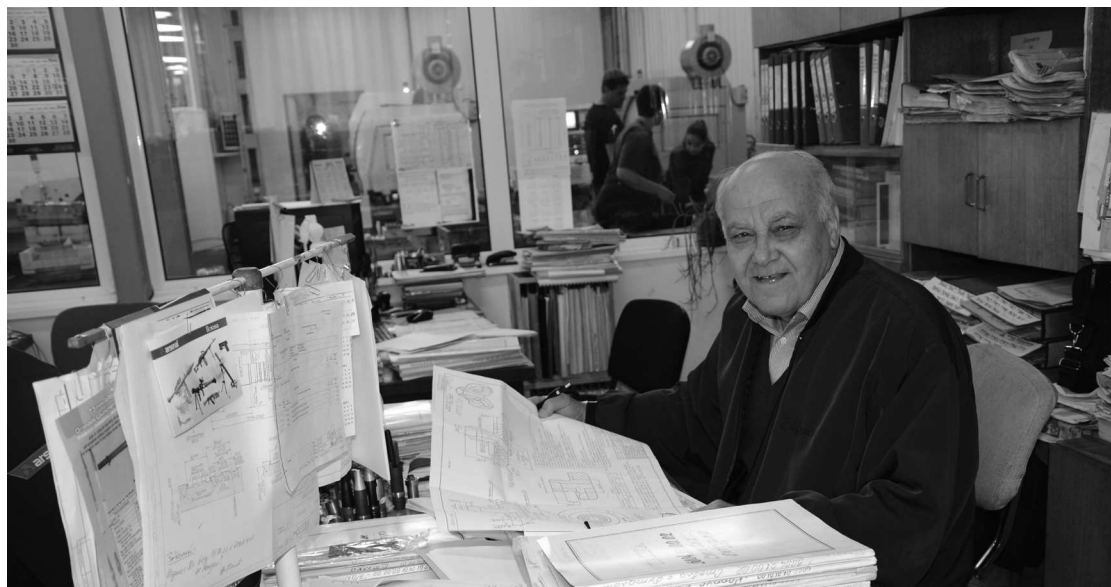
Автоматично оръжие ЗУ-23

„Тука работата е много сериозна, но ние трябва при наши условия да се справим!!!“, казва тогавашният главен технолог на Завод 1 Марин Александров. Следва много дълъг и доста труден период, в който групата, заедно с Коста Тенев, Енчо Милчев, Н. Инджов, Недялко Първов, Пантелей Делев, Стефан Йорданов, Симеон Йовов, Петко Митов, Петко Петков, работи упорито, дават се и извънредени дежурства и в крайна сметка – успяват. В групата, ръководена от Кольо Шахов, има и жени. Стойо Иванов има, май, най-тежката задача: разработването на цевната кутия. Трудността на задачата може да разбере всеки, който сега знае, че в реалното, вече усвоено производство, цевната кутия преминава през цели шест месеца производствен цикъл, докато излезе като готов детайл. Сложната конфигурация от легиращ материал със сложни деформации, където от 140-килограмова заготовка чрез механично стружкоотнемане готовата кутия се свежда до окончателните

19 килограма, е на „главата“ на Стойо Иванов. „Екипът, който се занимаваше с целия процес: от кутия – цевна, цев, рама, до изпитанията на полигона, с

ча, получена от инж. Ибушев, Иванов се наема с усвояването и изработването тялото на РПГ-7. Проблемите идат – все нови и нови, но заедно с инж. Петко Аврамов, специалист

мене поименно, успява да направи това, за което е изпратен. Шахов, Петров, Милчев, Сираков, Аршинков, Пърчев, Бистрев, сервизната група – Испирев, Шомов, Аврамов и

участието на Добри Атанасов, всички положихме много труд и постигнахме успех в отговор на гласуването

по електроника, с когото заедно се обучават в Германия, успяват в рамките на дадения срок. След налагането

останалите полагат основите на производството на ЗУ-23 в чуждата страна, където са изпратени.

Ако има състезание по фирмена вярност, хиляди арсеналци биха се надпреварвали. Шансът то да бъде спечелено от Стойо Иванов е твърде близо до абсолютното 100. Над 52 години в „Арсенал“ е неговото лично постижение с начален старт 22. 02. 1962-ра. „Много, много ми станаха годините... Трябва вече да се оттеглям. Всяко начало си има край“, си казва технологът от 5/600. Дошъл след светкавично проучване в казанлъшката оръжейница подир войничката на задържания набор 1940, младокът с диплома от Механотехникума, родом от чирпанското Малко Дряново, днес продължава да бъде специалист, без когото „Арсенал“ не може. В някои случаи опитът е наистина безценен. Това е едно от обясненията. Другите – интересната работа, обичта към нея, трудното навлизане на младите в професията, защото нямат търпение или откриват друг житейски избор... Изборът на Стойо Иванов обаче никога не е бил друг. Нещо повече – ведно със съпругата, сина Иван, снахата, навъртеният общ семеен брой години може и да стига сто... – това е любимата семейна шега, която си е жива истина.

доверие от ръководството на „Арсенал“, с оправдано самочувствие споделя днес технологът. След този дълъг процес част от детайлите по това тежко изделие – ЗУ – 23 трябва да преминат вече в производство с новите технологии на машините с цифрово-програмно управление. Иванов се заема с тази нова тежка задача. Той е командирован през 1981-ва заедно с група за преквалификация на металорежещи машини с ЦПУ на фирма VWV – град Карл Марксшат, бившата ГДР. След придобиване на знания по новите технологии, през 83-та иде ред технологът да поеме новото предизвикателство – ЗДТВ към Завод 1. Инженеринговото ръководство в лицето на Николай Ибушев го праща за обучение във фирмата-производител, този път – в бившата Западна Германия. В „Roperwerk“ арсеналският технолог се среща с машините с ЦПУ „Gradumat“, чиито възможности за обработка на металите после ще трябва да прилага тук. Обработващият център работи на четири оси с магазин от 40 режещи инструмента.

Идва първата в България „Gradumat“ с ЦПУ

Да, в „Арсенал“ пристига първата в България подобна машина с ЦПУ. По зада-

на програмата и изработването на съответния детайл на обучение е изпратен и Гено Петров, който бързо приема и усвоява заданието. Професионалният си напредък вече опитният технолог Стойо Иванов дължи и на обучението си – отново в Германия, този път – през 1985-та в „DEKEL“, Западна Германия. То става основа за по-късното налагане от арсеналските специалисти на българския оръжеен опит в страни от тогавашния арабски свят. Две години след това Стойо Иванов отива още подалеч в професионалното си израстване – разработването на технологичния процес на цевната кутия на Зенитната установка 23 на обработващи центри с палетна смяна „MAZAK“ – с диалогова система „MAZATROL“. „Група програмисти бяхме изпратени на обучение в единствения тогава в Европа Център за обучение на програмисти в белгийския град Льовен“. Иде времето и на създаването на колектив от сериозно обучени и отговорни кадри, които трябва в кратък срок да подготвят документацията за производство на ЗУ-23 извън България, в арабския свят. Екипът е създаден от Дирекция „Инженеринг“, ръководена от Николай Ибушев. В чужбина командированият колектив работи при екстремни технологични и климатични условия. Екипът, който Иванов държи да спо-

Годината е 1989-та. Идат нови времена.

Политиката на изнасяне на българския оръжеен опит в чужбина продължава и в първите години на промените. За Стойо Иванов и още десетина арсеналци иде ред да пътуват за работа в Африка. Причината: изделието, познато като РПГ-7. С опита от работата по ЗУ-23 в чужбина тук специалистите се справят далеч по-бързо. Сроковете са твърде кратки. Климатичните дадености – почти непосилни. Температурите стигат 50 градуса жегата. „С колегите-технолог-и Спасов, Пърчев, Бистрев, настройчиците Г. Петров, В. Василев, Яни Стоянов, Иван Стоянов и останалите, успяхме“, спомня си технологът от днешното ново производство 5/600. Колективът е награден с екскурзия в Египет. Така спомените растат. И до срещата на живо с безмилостните мюсюлмански закони, по които мъжете се бият с пръчки до припадък заради употребата на алкохол, а жените за изневяра се убиват с камъни, заровени до главата, към днешните спомени се добавя възхитата от чудесата на света. Огромните разливи на Нил, естеството да се пие вода на право от реката, разходките с лодки по течението, нашествието на малариата, страхът да се опита алкохол дори зад високите стени на родно тър-

говско представителство в мюсюлманския свят..., копнежът по семейството, което не си виждал от година и половина, радостта да извоюваш отпуск за бала на щерката..., се четат в редовете от личната биография на Стойо Иванов, ведно с професионалните изпитания, възложени от „Арсенал“. Така годините се трупат, обаче мечтаната почивка в пенсия така и не идва и до сега за опитния арсеналски технолог. Само месеци след пенсионирането Стойо Иванов е призован от фирменото ръководство и връщането в оръжейницата е без алтернатива.

Новата задача в ОАП 5/600 е не по-малко интересна и не по-малко сложна от предишните. Така, сега, вече близо 15 години, Иванов се занимава с разработването на технологичните процеси за производството на обособени детайли, изработвани на ЦПУ-оборудване и на универсално оборудване. Затова далеч не е шега семейната приказка, в която баща, съпруга, син, снаха и внуци спрягат вековния си общ принос в „Арсенал“. Стойо Иванов няма как да не се радва на приетото и от сина му призвание – да се занимава професионално с цифрово-програмното оборудване. В 6/130 Иван поема работата в посоката, зададена от баща си, а съпругата му – инж. Румяна Иванова, задава перспективите като заместник – ръководител Направление в 5/600 и на практика е ръководител на свекъра си. За технолога с над половинвековен опит в „Арсенал“ това далеч не е унизително, напротив – съвсем естествено продължение е на семейната традиция, положена и от свъкръвата Пенка Петрова, работила в Инженеринга – Бюрото за нормали и стандарти.

Надеждата – да се развива в техниката и новите технологии, подкрепя и внукът Станимир. Още ученик в казанлъшката Математическа гимназия, той вече гледа към професионалното обучение по информатика. Разнообразието в семейството са малкият внук Анатоли, „запален“ по волейбола с отбора на „Розова долина“, и чужбинският път на щерката Гергана, която след Испания вече е в Лондон и чака първата в рода внучка.

За Стойо Иванов от 1962-ра до 2015-та реката на житейския опит е донесла много. Той познава отблизо сложните решения и бързата реакция на арсеналското ръководство в екстремни ситуации, разумния подход, гъвкавия поглед върху производствените и пазарните проблеми. И затова не крие уважението и дори – високото си самочувствие от принадлежността си към фирмата, която доказва съществуването си и с новите си перспективи, заложили не на последно място именно в 5/600, че добрият мениджмънт е ключ към стабилността и икономическите успехи.

Продължава на стр. 5

Продължение от стр. 1

...НОВИТЕ ПОЧЕТНИ
ГРАЖДАНИ НА КАЗАНЛЪК

Тя припомни стреса, който назад във времето общината е преживяла при временните кризи на „Арсенал“, свързани с евентуалното освобождаване на работници. „Арсенал“ има осигурена работа за своите хора в продължение на 3 години напред. Над 45 млн. лева са инвестициите, които сега фирмата прави за развитие на нови производства и за разширяване на дружеството. Кой сега прави това? - попита риторично кметът. Тя благодари на общинските съветници за демонстрираната от тях еднородна подкрепа на предложението.

Председателят на групата общински съветници на БСП Васил Самарски честити високото отличие на Николай Ибушев, като му пожела все така уверено да върви напред.

Съветниците с друго свое гласуване одобриха, също с пълно мнозинство, и предложението на Теодора Христова - общински съветник от ГЕРБ, за заслуги и изключителен принос в областта на културата с най-високото отличие на Общината - Почетен гражданин, да бъде удостоен и дългогодишният директор на отдел „Култура“ в Казанлък Цветко Цветков. От името на Общината кметът Галина Стоянова благодари на Цветков за изключителния труд, посветен на езика на Чудомир, доказващ, че именно той е авторът, който е имал

най-богатия речник от всички автори в българската литература. Труд, който Цветко Цветков дарява на Община Казанлък и на музей „Чудомир“.

Общинските съветници също единодушно одобриха предложението, внесени от групата на БСП, за вписване в Почетната книга на Казанлък на 4-ма граждани на общината с принос в различни сфери. Това са: дългогодишният директор на ПГЛПТ инж. Рени Червенкова, музикалният педагог Елена Юлиянова, ръководителят на ВГ „Искрица“ Стефка Денева и председателката на Тракийското дружество в Казанлък от четвърт век Костадинка Димитрова.

Високите отличия ще бъдат връчени на удостоените на официална церемония по време на тържествената сесия, посветена на града и неговия празник, на 5-ти юни. Началото ѝ е от 11 часа в зала „Инфра“.

На последното си заседание Общинският съвет на Казанлък отложи за следващото си заседание дебатът по приемането на ново знаме на Казанлък. Предложението за това бе на Александър Минчев от БСП и подкрепено от кмета на Казанлък.

Деляна Бобева

„АРСЕНАЛ“
СТАБИЛНОСТ И ПЕРСПЕКТИВА

Продължение от стр. 1

Добрите условия на работа, сериозният ръст на заплатите, с възможности за бонуси при добра работа, финансовите стимули за отдалеченост, безплатният транспорт, завидната социална политика, включваща ваучери за храна, столово хранене, поддържане на детска градина, медицински център с нужните специалисти, художествена и техническа библиотека, възможности за спортно и духовно развитие, както и евтини почивки - са сред причините работата в „Арсенал“ да е престижен период от личната биография на всеки. Възможността за добро професионално и кариерно израстване, усвояването на нови знания и умения, различните предизвикателства за личностно развитие, са повод в последните години „Арсенал“ да е привлекателно място за работа за креативни млади хора, завършили в престижни университети по света, които намират своето място във фирмата.

Добрата работа на мениджърския екип е в основата на това - през последната година „Арсенал“ да си върне завоюваните позиции на своите традиционни пазари, изгубени преди 20 години. Пазари, които добрата търговска фирмена политика успешно разширява през последните две години. Сключените нови договори и внедряването на 3 нови производствени линии във фирмата през по-

следните 2-3 години осигуряват гарантирана работа за 3 години напред, но са и сериозно предизвикателство за кадровия потенциал на община Казанлък.

С цел все повече млади хора да намират своето място за успешна реализация в „Арсенал“ и запълване на сериозния дефицит от подготвени млади хора в сферата на машиностроенето, фирмата с 90-годишна история на територията на Казанлък е инициатор на нова специалност в местната професионална гимназия по машиностроене - мехатроника. Паралелно с това фирмата възстанови и разшири своята стипендиантска програма, която дава възможност на добри български студенти, изучаващи технически специалности, след завършване на своето образование да се реализират в „Арсенал“. Месечни стипендии и възможност за креативно обучение, стажове и специализации, са част от грижата и жестовите на мениджърския екип към бъдещите специалисти във фирмата.

Респектиращо обновен машинен парк и удвояване на производствените артикули на фирмата са само част от добрите перспективи пред „Арсенал“ АД, чиято стабилизация вече е реалност.

„Арсенал“ е единствената фирма в България, която има свое изключително успешно печатно издание, с история на повече от 50 години.

„Трибуна Арсенал“

Приемна на националния
омбудсман в Казанлък

Днес, 15 май 2015 г., петък, от 10.00 до 12.30 ч. институцията на Омбудсмана организира временна приемна на Константин Пенчев в гр. Казанлък - в офиса на обществения посредник на общината - бул. „Александър Батенберг“ № 4, ет. 3, сградата на Дирекция „Местни данъци и такси“.

Гражданите, желаещи да се срещнат с националния омбудсман и да поставят своите проблеми пред него, могат да направят това на място,

в офиса на обществения посредник на Казанлък.

Писмените жалби на всички граждани, които не успеват да говорят лично с Константин Пенчев в рамките на приемната, ще бъдат

приети от служителите на омбудсмана, като отговорите ще бъдат изпратени по пощата на подателите.

Срещата с гражданите на Казанлък, желаещи да поставят своите въпроси пред Константин Пенчев, е част от годишната програма на обществения посредник на Казанлък Гинка Щерева и бе уговорена в началото на тази година.

„Трибуна Арсенал“

Осветиха параклис в
„М+С Хидравлик“ АД

Навръх 11 май, когато Българската православна църква почита паметта на Светите братя Кирил и Методий, канонизирани като свещи, Н.Впр. Старозагорският митрополит Галактион освети параклис в двора на едно от най-проспериращите казанлъшки предприятия „М+С

Хидравлик“ АД. Параклисът се нарича „Света Троица“.

На тържеството по освещаването на храма присъстваха кметът на община Казанлък Галина Стоянова, прокуристът на „М+С Хидравлик“ АД Владимир Спасов, ръководният екип на дружеството и работещи във фирмата.

Изграждането и изографисването на параклиса се осъществява по инициатива и с финансовите средства на „М+С Хидравлик“. Това е поредната придобивка за работещите в едно от големите и утвърдени промишлени предприятия в Казанлък, което се отличава не само със своето успешно развитие в сферата на машиностроенето и хидравликата, но и с изключително добрата си социална политика.

Пресцентър Община Казанлък

Памет

Петър Петров - зам.-директорът по специалните въпроси на „Арсенал“ АД, поднесе специален паметен букет от 70 червени карамфила пред паметника на войните и офицерите от 23-ти Пехотен Шипченски полк, намиращ се в двора на 1-ви казармен район в Казанлък, който е от 61-ва Стрямска бригада. Петров бе представител на „Арсенал“ в организираното от Общобългарския комитет „Ген. Иван Вълков“ и други родолюбиви и патриотични организации в община Казанлък честване-поклонение за почитане паметта на жертвите от Втората

световна война и отбелязване на 70-тата годишнина от нейния край.

Цветя в памет на загиналите за свободата поднесоха председателят на Общинския съвет в Казанлък Николай Златанов, регионалният председател на КТ „Подкрепа“ Цветанка Пискова, представители на патриотични организации и родолюбивото офицерско войнство.

По традиция и по идея на Йордан Маринов, секретар на Общобългарския комитет „Ген. Иван Вълков“, бе засаден и поредният 9-ти орех в Алеята на славата, намираща се в непосредствена близост до паметника на 23-ти Пехотен Шипченски полк. Новото дръвче, което ще дава плод след години, бе засадено в памет на полковник Мартинов, последният командир на 23-ти Пехотен Шипченски полк. Останалите, засажда-

ни назад в годините, орехи са посветени на други герои от полка, оставили живота си по бойните полета на Балканите.

С друга церемония, в гробището на село Копринка, на 9-ти май бе открит Мемориал на загинали в страната ни военни от Червената армия. Новият монумент замества изпратен през 1969 година от Челябинск стар паметник, изработен от Виктор Бокарев за почит и памет на загиналите.

В казанлъшкото село е бил разположен лазарет на военните от СССР. Сред починалите в този лазарет има руснаци, украинци, арменец, мюсюлманин, като всички са били граждани на СССР през 1944-та, когато смъртта ги е застигнала в България.

Деляна Бобева

„АРСЕНАЛ“ СЪБРА ОВАЦИИТЕ И В ИСТАНБУЛ

Спореден успех за продукцията на „Арсенал“ приключи тазгодишното издание на традиционното международно изложение за военна техника и продукция IDES, проведено в Истанбул в началото на този месец.

На площ от повече от 30 кв. м. „Арсенал“ показва на света цялата гама от най-новата си продукция и обра оваците.

Особен интерес към щанда на „Арсенал“ са проявили представители на турското правителство.

За нас това е изключително важно внимание предвид факта, че в Турция военните заводи са много и произвеждат подобни на нашите изделия, но именно качеството на продукцията на „Арсенал“ е това, което спира важните клиенти при нас, заяви след изложението Ива Иванова - регионален мениджър за Близкия Изток от отдел „Бизнес развитие“ на „Арсенал 2000“.

Към най-новите изделия на фирмата сериозен интерес са проявили и големи купувачи от Африка и Близкия Изток.

Медийният интерес към арсеналския щанд също е бил огромен.

Добрите перспективи пред фирмата след това поредно изложение са още повече, допълни Ива Иванова.

След забележителното участие в Истанбул за мениджърите на „Арсенал“ и „Арсенал 2000“ предстои поредното голямо международно предизвикателство - септемврийското изложение DSEI в Лондон.

„Трибуна Арсенал“

ОБЯВА

Ръководството на „Арсенал“ АД, гр. Казанлък, обявява за продажба следните свои недвижими имоти:

1. Почивна база връх „Свети Никола“;
2. Туристическа база село Ясеново;
3. Приемна „Тюлбето“ гр. Казанлък

Продажбата на имотите ще се извърши с таен търг при определени начални тръжни цени за наддаване.

Тръжната документация може да бъде закупена всеки работен ден от 9:00 часа до 15:00 часа в дните от:

- 25.05.2015 до 10.06.2015 г. от касата на дружеството по цена 120 лева с ДДС за всеки търг.

Търговете ще се проведат на 12.06.2015 г. в „Арсенал“ АД - сградата на Главно управление - приемната на Директор финанси и икономика, както следва:

- 10:00 часа - Почивна база връх „Свети Никола“;
- 10:30 часа - Туристическа база село Ясеново;
- 11:00 часа - Приемна „Тюлбето“

Оферти за участие ще се приемат до 12:00 часа на 11.06.2015 г. в касата на „Арсенал“ АД.

Офертите трябва да бъдат подадени в запечатан плик, върху който да е изписано пълното име на участника.

За повече информация телефон: 0431/6 33 23

/Янко Костадинов - Директор финанси и икономика/

Придобивка

С изцяло обновени санитарни помещения, нови тоалетни, освежени и възстановени съблекални и стаи за отход се сдобиха работещите в арсеналската пиротехника. Приключилият ремонт, дело на работници от фирма „Кригет“ ООД - гр. Казанлък,

е направил условията за работещите нормални, европейски, съвременни.

Теракотни настилки, PVC-облицовки и плоскости „Нолина“, нови душове, кранове - са част от придобивките. Подновени са и ВиК-инсталациите и тръбите.

Подобни основни ремонти на стаите за отход, ВиК-ин-

сталациите и тоалетните в момента тече и в Завод 4 - площадка Мъглиж. Там се изгражда и изцяло нова ВиК-система. Ремонтите се извършват отново от „Кригет“ ООД.

Всичко това се извършва по инициатива на ръководството на „Арсенал“ и са съгласувани с предложенията на синдикалните структури на КНСБ и КТ „Подкрепа“ във фирмата. Целта е една: работещите да имат нормални условия за труд и почивка.

„Трибуна Арсенал“

Отиде си една легенда!

ПРЕД ГЕОРГИ МАРКОВ: ПОКЛОН!

Напусна ни Георги Марков. Беше първият от нашата рубрика „Ветерани“. Не случайно.

Помнех инж. Георги Марков от времето на краткото ми работническо битие в Завод 1 през 1983-та - зам.-директорът, за когото се говореше с респект. Когато можеше да видиш и в синя престилка. Чиято осанка дърпаше погледа. С тези щрихи на спомена и нескрито притеснение тръгнах за срещата си с него в последните дни на април 2011-та. Стяхахме първия брой на възродения фирмен вестник, вече с името „Трибуна Арсенал“.

Той стопи тревогите ми веднага. С усмивка, спокойна ведрост, топъл поглед... С премерени думи и една папка снимки. Вместо суета, каквато очаквах да показва един толкова заслужил професионалист, усетих смирение, втъкано в умело редуване на думи с мъчание. Той знаеше много, но казваше само толкова, колкото е необходимо. Не пропусна, а подчерта: „Обичам „Арсенал!“. Не скри, че политика-

та не му е била никога по мярка - предпочитал усъвършенстването на професионалните си умения пред партийното израстване. И

тут; няколкото лични срещи с великия конструктор Калашников; ръководството при усвояването на АК-47, картениците под същото

Георги Марков е бил избор да се усъвършенстваш в работата постоянно, винаги да намиращ изход от критични ситуации, да се справяш, без да

далеч, когато си върши служебните задължения“.

Изборът на човека Георги Марков е: да не се поддаде на изкушенията на днешното време, което „прави парите по-ценни от живота, а хората - хора без приятелства.“

Достоен избор. Във всяко отношение.

От инж. Георги Марков ми останаха един куп снимки. Така и не му ги върнах. За което съжалявам. Но което ми дава възможност да ги споделя с хилядите читатели на „Трибуна Арсенал“. За да оживеят още веднъж неговите срещи с хората - срещи с приятели за размисли и веселби, професионални срещи в казанлъшката оръжейница, срещи в средищата на специалистите от този бранш по света - Индия, Израел, Либия, Русия и дори - Танзания... Където той навсякъде е носил вярата си, че „Арсенал“ е бил и ще остане. И че: „Казанлък не може без „Арсенал“.

Пред инженер Георги Марков - Поклон!

Диана Рамналиева

Георги Марков с уникалния сувенир на АК47, в чието внедряване участва през '58 като началник цех. Получава този подарък през януари 2012 г. от изп. директор Николай Ибуйшев по повод пенсионирането си.

това му личеше не просто от биографията, в която четем: първата диплома на български висшист от Тулския оръжен инсти-

име, пистолет „Макаров“, пусковата тръба на „Стрела“ и управлението на арсеналските екипи в Либия. Изборът - оръжейник, за

усещаш проблеми. Каза ми го лично. Изборът на управленец за него е бил: „Да стоиш близо до работника, когато има въпроси за решаване, и

Теменужка Денчева:

Имам самочувствието на човек, който се справя

ДОВОЛНА СЪМ ОТ ЖИВОТА

Това твърди една от обикновените работнички на „Арсенал“ и една от най-заклетите гобленарки и самодейки Теменужка Денчева.

От нейния живот става филм. От тези, в които няма бурни сцени, нито екзалтирани лица, но пък гледаш с такъв интерес всяка серия, че не смееш да откачиш очи от телевизора. Защото е истински.

Няма и фойерверки, макар да е преживяла една такава заря, при това пишна и споделена - за 50-тата й годишнина, полята обилно и с втори повод - пенсионирането й.

От позицията на изминалите вече 5 години, 55-годишната работеща пенсионерка /ама как звучи само!/ Теменужка Денчева, редови монтажник-боеприпаси от цех 150 на Завод 2, е категорична: пенсионирането на млада възраст има и ползи, и вреди: ползата е, че „ако си здрав и с акъла си, можеш да работиш още и да си помогнеш в нещо. Ако не - „се отдаваш на отдиш и почивка“. На нея й е провървяло. Въпреки, че животът й изобщо не я е пощадил.

Остава вдовица на 39 години, погребвайки без време откраднат от живота 50-годишен съпруг. Със син тогава в казармата и с помощта на колеги и приятели, Нуша тогава, а и в следващите трудни години, успява да се справя с операции: на нея и на момчето й, с други житейски несгоди, които посреща с присъщата й на Дева-природата упоритост, стоицизъм и борбеност. Имам самочувствието на човек, който се справя, казва Теменужка. И с право. Макар че и тя, като всички хора, си има своите трудни мо-

менти, които теши с упорито виране в гоблените. Те са й другият житейски цял и бягство от трудните периоди в живота. Вид релакс.

Нуша, която на 15 юли тази

й подаряват приятелки за Цветница през 1993 година. И се запалила. Дотолкова, че домът й е нещо като малък Лувър.

Това ме прави спокой-

година ще отхвърли 38 години вярност на марката „Арсенал“, „което не съм си и представяла, че ще навъртя тук“, се гордее с колекцията си от гоблени. Има над 23 и продължава упорито да бодее следващия - „Сикстинската мадона“. Започнала гобленарството на шега - с „Коне на водопой“, които

на, създава ми усещане за смисъл и красота, признава жената, чийто 7 работни часа всеки ден преминават, навесена над барут и различни други смеси, които трябва да отглежда с особено внимание и старание, заради качеството и ... живота на този до теб.

Независимо, че никога не

е била в Алеята на заслужилите арсеналци,

Теменужка се чувства специален човек за фирмата и Завод 2.

Защото, „когато имах проблеми, бях в дълг болничен, колегите, синдикалистите от КНСБ ми помогнаха, бяха до мен в трудните ми дни. А и началниците ни са хубави, директорът е земен човек, можеш да говориш с него за всичко, нормално, без притеснения, независимо че аз съм просто един работник. Чуват ни.“, казва Нуша, за която началничката й Снежка Дойчева е „изключителен човек, който обгрижва подчинените си с много внимание и любов“. Има и невероятни колежки: Мима, Добринка, Живка, Весито, Желка и куп още.

От 38-те години, прекарани в „Арсенал“, само 3 Нуша не е работила на категория. Първите, докато била на работа по договор, след училище. Минала поетапно през Завод 6, после за кратко в 4 и от 1989 година е в Завод 2. И никога и през ум не й е минавало да напусне фирмата, макар че в трудните за „Арсенал“ години на два пъти Теменужка е сред съкратените. Но още преди да изтече времето й на трудовата борса, тя е била връщана отново на работа.

Щом ме търсят пак, значи ме ценят,

е желязната логика на работничката. Която е с арсеналска пълна връв. По майчина линия. И до днес в Завод 1 има спомен за майка й - Пенка Байкова от

Шейново, а вуйчо й - Христо Милпетров, все още е част от колектива на Завод 5.

Нуша е от онези арсеналци, за които фирмата е всичко. Живот.

Затова я боли, че все повече млади хора или не искат да работят и „чакат на една чиния манджа от родителите си“, или постъпват на работа с почти нулеви технически умения и познания. По този проблем бившата възпитанничка на СПТУ „Фридрих Енгелс“ е категорична: „С две ръце ще се подпиша за възстановяване на това училище тук, на територията на завода, иначе няма да са рядкост новите кадри, които не умеят да работят с микрометър или шублер“, твърди Нуша, за която любовта и себеподателността в работата са нещото, което осмисля наполовина живота й. Другата половина е поделена между любимия син, грижите по болната вече майка, родното Шейново и любовта към литературата и сцената.

Родена актриса съм, смига на финала Нуша, трупала опит на сцената в кварталния клуб или в художествената самодейност в цеха. Играла съм дори Чудомир, казва заклетата гобленарка и домошарка, която, преди да бъде погълната от градската вечерна върволица, ми изтъква от чантата си най-важната формула, която я прави щастлива:

Всичко в живота е любов! Раздавайте се безусловно, за да получавате и да ви се връща!

Очите й издаваха, че при нея тази формула е сработила. На 100%. Въпреки претвратностите.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 2

СЕМЕЙНИЯТ ПРИНОС...

Новото оборудване го радва много, резултатите от обучението на млади специалисти - също. Без квалифицирани кадри няма как да се върви напред, знае технологът. Знае също, че и не всеки, постъпил в „Арсенал“, удържа на темпото на нуждата от учене на нови и нови неща. Знае го, защото самият той е учил цял живот. И предавал опит. „Всяко ново начало е много трудно. Но трябва трудността да се преодолее. „Арсенал“ е голямо училище, но училище за хората, които искат да се учат“, заключава технологът Иванов. Той трудно се въздържа да попита всеки новодошъл, който първо търси заплата, бонуси и ваучери, какво лично би сложил в големия арсеналски „чувал“, така че той да бъде пълен, преди да чакаме, преди да извадим от него за себе си. Да работи съвестно за казанлъшката и оръжейната ни промишленост за Иванов е удоволствие и дълг, запазен

от времето, когато е отивал в чужбина с думите на ръководството: „Вие сте националният отбор на България и крайният резултат трябва да е в наша полза!“. Общо 3 години има зад граница Стойо Иванов. Зад граница и зад строго охраняваните порти на военните заводи в Африка и Азия е работил казанлъшкият технолог, където, за да може да обучава, му се налага дори да проговори фарси - като сам българин без преводач в огромния оръжеен цех. Видял е много. От учене и работа не се плаши. Вече му се ще почивка. Исква да вярва, че с деца и внуци, всичко ще бъде наред. „Всеки да си поема живота според своите си виждания. За мен е важно да бъдат живи и здрави“, казва човекът, натрупал, заедно с казармата, вече 54-годишен трудов стаж. Цифром и словом това е половината от семейния годишен принос към „Арсенал“, който гони абсолютните 100.

Диана Рамналиева

Продължение от стр. 1

Тричленно жури оценяваше уменията на 500-те участници от 8 града в страната.

Освен с авторския танц на Ваня Минчева, арсеналските танцьори впечатлиха публиката и журито и с надиграването си.

Това е третото участие на Детско-юношеския танцов състав на „Арсенал“ в конкурса в старопрестолния град, като още при първото си участие те спечелиха 2-ра награда.

Тези отличия обаче не са финалът за този сезон на малките танцьори на „Арсенал“. Само след седмица, на 22 май 2015 г. /петък/, от 18.30 ч. в голямата зрителина зала на ДК „Арсенал“ ще се състои годишният концерт на ДЮФТС „Арсенал“, който по традиция е в навечерието на 24-ти май. Това е концертът, в който продължителните аплодисменти на публиката са най-голямата награда. В него над 180 деца на възраст от 6 до 16 години

...АРСЕНАЛСКИТЕ ТАНЦЬОРИ

ще покажат най-доброто, което са усвоили в обучението си по български народни танци през учебната 2014/2015 г., както и танцови изпълнения, с които

съставът се е представял на фестивали и конкурси.

В годишния концерт-продукция ще вземат участие всички формации: Големият концертен състав, Малкият концертен състав, Голямата школа за обучение по български народни танци, Малката школа и Групата на начинаещите танцьори.

Следващите концертни изяви на Детско-юношеския фолклорен танцов състав на

„Арсенал“ ще бъдат на сцената на Международния фолклорен танцов фестивал, който ще се проведе на 5, 6 и 7 юни в Казанлък по време на Празника на розата.

Малките арсеналски танцьори ще вземат участие със самостоятелен блок и в традиционното празнично шествие на 7 юни.

Детско-юношеският танцов състав „Арсенал“ е основан през 1984 г. като школа към работническия фолклорен танцов ансамбъл на „Арсенал“.

В репертоара на състава са включени танци от всички етнографски области на България.

Децата на „Арсенал“ са представлявали българските народни танци в международни фолклорни фестивали в България, Гърция, Румъния, Македония, Италия и др.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 1

БИЗНЕСЪТ ПРЕДЛАГА...

Предметът трябва да се насочи към творчество, мислене, дизайн и информатика, смята Джонев.

Новият предмет ще изгражда в учениците умения за решаване на проблеми, способности за разсъждения, моделиране и творчество по произволни въпроси. Информационните технологии ще са вградени в процеса на обучение и така учениците ще придобиват умения за работа и с тях.

Министерството на образованието и науката има положително отношение към тази идея, е заявил още Джонев. Ще бъде създаден екип, в който ще има представители на висшите учебни заведения, на министерството и на софтуерната индустрия. Той ще разработва съдържанието на новия предмет и ще го изпробва в реална среда. Това ще е дълъг процес и вероятно ще отнеме няколко години, е уточнил вторият човек в БАСКОМ.

Работната група също така ще е отговорна за преквалификацията на учителите. Преподавателите по „Мислене“ ще минават специално обучение и ще помагат на колегите си, които преподават други предмети, за да развиват в децата същите умения.

Учебният предмет „Мислене“ ще започне да се въвежда пилотно на отделни места още от следващата година. Това е необходима стъпка преди официалното въвеждане на новия предмет в учебната програма, обясни още Джонев.

Успешно реализирани подобни проекти има в САЩ, Финландия и Сингапур.

„Трибуна Арсенал“, по материал на [esopotmy.bg](#)

„2 + ЕДНА“ В ШИПКОВАТА КЪЩА

„Изпята песен, на 3 гласа. Но всеки, със своя мелодия“. Така образно Цвети Ибушева определи първата съвместна изложба - триединство на художниците Катя Христова, Антон Антонов и Христо Генев, подредена в една от къщите-емблеми на Казанлък - Шипковата къща. С тази изложба, кръстена със загадъчното „2+ една“, бе открит вторият сезон в Шипковата къща, наета от миналата година от арт семейството Анриет Денис и Венелин Великов.

Първата съвместна проява на атрактивното арт трио събра приятели, почитатели, ценители на стойностните неща, радатели за съхранение на духа български.

Непощадените от соц времената и почистени с много любов, за да оцелеят за поколенията, изписани стени на изключително красивата Шипкова къща, са естествените „домакини“ на картините на Катя, Антон и Христо.

Паралелно с тях посетителите на къщата имат възможност да разгледат и своеобразния малък музей на розата и розопроизводството – обществената колекция „Шипков“, съхранил част от предметите на фамилията розотърговци Шипкови. Развълнуван от прощъпулника на своите творби в Шипковата къща, художникът и директор на Художествената галерия в Казанлък Христо Генев заяви, че „всичко в тази къща е правено като за Бога.“

Художникът публично благодари за „налудничавата идея на тези хора да възстановят Шипковата къща в нейния автентичен вид. Ако искаме този град да има физиономия и дух, трябва да се възстановят, освен тази, още няколко къщи. Няма да шашнем света нито с банки, нито с офиси, нито с итонг, панели, бетон и стъкло, а с дух“, заяви художникът, известен с безапелационната си откровеност.

Експозицията „2 + една“ ще може да бъде разгледана до 21-ви май.

На 22-ри май Шипковата къща ще бъде домакин на пърформънс, в който родената в Казанлък известна дизайнерка Мариела Гемешева ще създава оригинален парфюм от розово масло в патронени капсули, изработени в „Арсенал“, под името „гънс енд роуезс“.

През юни в Шипковата къща книгата за своя баща Иван Пенков ще представи актьорът Джони Пенков. Иван Пенков е автор на стенописите в Шипковата къща.

Новите стопани на най-внушителната и красива къща в центъра на Казанлък, която е архитектурно-строителен, исторически и художествен паметник на културата от национално значение, имат поредица от различни идеи в реализация за оживяване на къщата и превръщането ѝ в арт център чрез различни работилници и ателиета за изработка на продукти на основата на етерично-маслените култури, ръчно и по собствен дизайн, работилничка за деца и други атракции, които ще привличат вниманието на жителите и гостите на града.

От тази година, с особена любов в подредбата на арт експозициите и различните събития в Шипковата къща, както и в организацията, ще помага и Цвети Ибушева.

Деляна Бобева

Футболен лексикон

Близо 90 са вече младите футболни надежди в ДЮШ ФК „Арсенал 2000“. Много от тях са многообещаващи вече бъдещи футболни таланти и имена. Вече пореден брой ги представяме в специалната ни рубрика. С ясната надежда, че, ако сега са просто деца, които обичат футбола, един ден много от тях ще са голяма новина.

Трите имена:

**Катрин
Кирилова
Ефтимова**

Години:

11

Училище:

СОУ „Паисий Хилендарски“

От колко време играеш в „Арсенал“?

От 3 години

Като каква?

Нападател

Любим играч,
любим отбор?

Еден Хазард, Челси

Каква искаш да станеш?

Футболистка

На кого искаш да приличаш? - **На себе си.**

„Възкръсна“ Тюлбенската чешма

Чешма на 163 години в подножието на парк „Тюлбето“ в Казанлък посреща туристите и гостите на града.

След „пресушаване“ от близо 20 години, от няколко дни от чешмата отново тече вода, а възстановеният ѝ вид радва гости от близо и далеч, както и живеещите в квартала.

Възстановяването на чешмата е по идея на Община Казанлък, а ремонтните дейности са извършени от Общинското предприятие „Комунална дейност и поддръжка на инфраструктурата“. Възстановени са изпочупените плочи, почистен е мраморният камък, отстранени са пукнатини и про-

блеми по канализацията.

Известната Тюлбенска мраморна чешма е съградена през 1852 година. Според наследниците на народния будител Иван Чорев, живеещи в къщата в непосредствена близост до чешмата, първоначално тя се е намирала в къщата на розотърговците от рода Орозови и е била пренесена на това място в началото на 70-те години на миналия век.

Допълнителна атракция край Тюлбенската чешма е почти вековното липово дърво, което пази чешмата с огромната си корона.

„Трибуна Арсенал“

Професорът, когото наричат „Господ“:

„ЧЕТЕНЕТО Е В УПАДЪК!“ Е ПАНИКЪОРСТВО

Проф. Георгиев, на конференцията в Казанлък говорихте за люлеенето на литературното махало в България. В коя точно точка намирате неговото днешно положение?

- Махалото се движи в две посоки. Разбирам Вашето питане като въпрос: „Каква, коя посока преобладава?“. Защото конкретната точка трудно се намира. Свидетели сме на снижаване на литературата към прехода в движението от т. нар. „висока литература“, която има и много противоречиви представители в България, например – Пенчо Славейков..., към онова, което е наречено „ниска литература“, „обикновена литература“, „масова литература“. Засега движението в постмодернизма е към възможното разграждане /което не е възможно изцяло/ между литературата и другите словесни типове; между литературата и другите изкуства; между литература и действителност. Много противоположна на литературата от „Кулата в слонова кост“/модернизма/, което е движение от края на 19-ти век насам. Махалото преобладаващо се движи надолу, но не без съпротива.

Кои са Вашите примери за подобна съпротива?

- /Усмива се/. Много е спорна.

Напоследък става модно да се говори за нарастващата неграмотност. Тя се натрапва сега, но всъщност тенденцията е от години. В същото време има едно завръщане към четенето по каналите на информационните мрежи в интернет, където комуникацията става най-често през думите, през писаното слово. Какво се случва, според Вас, с употребата на думите в този процес на преместването им от книгата към социалните мрежи? Какво се случва с езика?

- Тези, които държат в ръцете си тъй наречените „социални мрежи“, до някаква степен ръководят езика. Езикът се ръководи от осъзнати и неосъзнати сили в обществото. Стара беше идеята, че езикът има вътрешни закони.

На саморазвитие?

- На самопромени, на саморазвитие... Например – защо българският език се отказва от падежите, защо в българския език, единствен тогава сред славянските езици, се въвежда определителният член...? Отговорът е бил – „вътрешни процеси“. Струва ми се, че промените в езика, така или иначе, се извършват от хората, които го използват. Очертана е една традиция, една хилядолетна история в стремеж да се опрости езикът. Има такава хипотеза и тя търси опори в езици като китайския, който някога е бил от думи с по няколко срички и стига до една. Разбира се,

следващият език, който идва мощно в тази посока, е английският. Той скъсява думите, казват. Ние сме между иде-

английското „сори“ /усмива се/. Подбуди за промяна към улесняване на езика не виждам. Виждам други подбуди.

ите, че езикът сам се променя и че езика променяме ние. По силата на какви обстоятелства и подтици, например, думата „започва“, сега се заменя със „стартирам“? По какви подбуди? Вътрешноезикови ли? Външна намеса? На хората, които използват тази дума, им е угодно да заменят „простоватата“ дума „започвам“ със „стартирам“. И! – „простоватото“ „ходатайство“ – с „лобирам“.

Някакъв снобизъм ли откривате в това?

- Едно от възможните обяснения е стремеж на човека да се покаже по-интелигентен, по-знаещ и затова той замества и „мошеничество“ с „корупция“. Това е едната подбуда. Другата подбуда, много ясна в България и другите европейски страни, е да се подчиняваме, колкото може, на английския език. Имало е време, когато другите езици се подчиняват на латинския, след това идва едно време – на френския. България минава през едно силно френско влияние, минаваме и през едно много слабо немско влияние, през много силно – съветско. Тоест, една от подбудите е културно-политическа – желаем да сме близки до новите си господари. Сега много символично в българската реч френската дума „пардон“ се замества с

Правите намек за пренос в езика на националните ни комплекси и усещанията ни за несвобода?

- Това го има, но нека не превеличаваме чуждото превъзходство в тази посока. Знаете ли какво означава на френски „франгле“? – това е подигравателно название на френски език, силно повлияно от „англе“ /усмива се/. Такава игрословица и немците са създали за своя поанглийчващ се език. Така че, тука не сме единствени в преклонението пред английския език. Не сме сами. Но – други култури, други народи осъзнават това и дори имат свои насмешливи названия по този повод.

А ние се гордеем?

- Ние се гордеехме и с приликата между руския и българския език, Съветския съюз и България, сега е ред на подгъване пред английския език.

Да се върнем на социалните мрежи. Вече има цели групи във фейсбук, да кажем, свързани с четенето. Ако гледаме на това като на форма за предизвикване към четене, вид реклама или място за кампании, насочващи четенето, как гледате Вие на тези процеси? Има ли нужда четенето от кампании, каквито се подемат в последните

години?

- Кампаниите са знак на властта. Властта желае да се прояви как ли не. Като се по-

четене без писане не може да има/, са двойствени категории, ценностно двойствени – и „да“, и „против“. Работата се

Професор Никола Георгиев е най-титuluваният български литературовед. Студентите и литературните манияци в миналото го наричат „Господ“. Казанлъчанин. През последните над 20 години той продължава да държи жива връзката с родното чрез участията си в идейната формула на Чудомировите празници. Науката отдавна му е признала отличното познание по литературното творчество на Димитър Чорбаджийски. И именно в качеството си на такъв пристрастен познавач професор Георгиев бе поканен от Литературно-художествения музей „Чудомир“ да участва на 1-ви април тази година в националната конференция, в която учени от българските университети потърсиха днешния прочит на сатиричното богатство в думите и картините на най-любимия роден присмехулник.

С професор Никола Георгиев в Деня на хумора и шегата разговаря Диана Рамналиева, но разговорът по Чудомировски бързо прехвърли плета на невинно-смешното и скочи в неподредения двор на българското литературно и битово словесно ежедневие. За което обикновено се сещаме именно покрай 24-ти май. Иначе – тържествено отбелязван у нас като Ден на славянската писменост и българската просвета и култура.

чне от това, че кампания заявява, че от следващата нощ часовниковото време се мести един час напред или един час назад. Това е проява на властта. Кампаниите от типа „Трябва да четете“ са също властови. Категорията „власт“ не се разбира достатъчно добре в днешното българско съзнание. Властта се разбира като нещо, свързано с една партия, но има една обща сила на властта, при която и партия да е. Властта желае да властва.

Даже в четенето?

- Навсякъде, във всичко. Властта желае. И в политиката, и в четенето, и в интимния живот. Има само различни степени в проявата на властта. В една диктатура тя се проявява откровено, силно, тропа по масите или обвинява подчинените си, че не четат. Това е страхова мания. В нашата България. И не само в днешна България. Никой не знае колко се е четяло преди сто години. И тогава има обвинения, но не такива, не властови – „Не четат!“. Въвеждането на писаното слово е труден процес и много, много съпротива е срещнал. Александър Велики научил /разбира се, пак на бойното поле/, че неговият наставник Аристотел е записал свои идеи и е дал на други да ги препишат. Александър му пише – как би могъл да направя това? – идеи се излагат в диалог, пред хора, които отвърщат: възразяват или приемат. Но при всички случаи носителят на идея вижда как се възприема или не се възприема тя. Александър е един от многото древни хора, които са казали: „Не всичко е за записване“. И казал на Аристотел тъкмо тези думи. Хората са раздвоени между писано и устно слово. Сократ е събирал много злоба. Включително и в смъртната присъда едно от обвиненията е: „Сократ не иска да пише“. Друг случай – Ницше: „Сократ е човекът, който никога не написа нито ред“ – това е ласкателно. Така че – само по себе си четенето и писането /

изостря особено много при въвеждане на книгопечатането, тъй като ръкописът, колкото и да е, не може да иде далеч до читателите. А печатната книга, освен, че достига до повече хора, е по-четима от ръкописа като начин на четене. Така че, след Гутенберг, откривателят на книгопечатането, допълнително се изостря конфликтът „писане – четене“. В България в началото на 20-ти век около 50-60 % от мъжете са неграмотни, а за жените е неудобно да говорим... около 90 %. Е, как да четат тия хора?! Тогава, в тези десетилетия, публичните беседи, вечеринките, декламациите събират много слушатели. Как да не събират, като иначе той не може да го прочете? Имало е и други причини, но и това. Паникьорско е настроението, че четенето е в упадък. Упрекът – младите не четат е упрек на старците към младите. Ами, да попитаме старците: „Вие колко четяхте?“ /усмива се/.

Пак Ви препращам към социалните мрежи. Младите хора могат да се намерят предимно там. Много от тях четат през фейсбук, има много сайтове. Освен чрез книгата, качествени текстове достигат и през мрежата на интернет до четящия човек. Може би онова, което е станало преди векове чрез книгопечатането, сега става със средствата на новите днешни технологии?

- Има нещо подобно между въвеждането на книгопечатането и тези нови процеси. Свидетели сме на някакъв нов преход.

Махалото на разговора ни се връща сякаш в първоначалната си точка. Четенето не може без писането, казахте. Какво, все пак става с литературното писане? Къде да се търсят добрите примери в съвременната българска литература?

- /Усмива се/.

Диана Рамналиева

ПРОФ. ГЕНЧО ПИРЬОВ

ПАТРИАРХЪТ НА БЪЛГАРСКАТА ПСИХОЛОГИЯ

Началото на дългия път на професора. Дядо му Генчо бил градинар, а баба му Мария - домакиня. Те имат четирима

за кратко в родния Казанлък и става учител в Педагогическото училище.

В Ню Йорк. Най-голямо влия-

ние върху личността му още като студент има професор Димитър Кацаров. Благодарение на него Генчо Пирьов се насочва към философията на психологията. Проф. Кацаров успява да му издейства стипендия за специализация в САЩ. Така, едва 25-годишен, в името на науката, младият казанлъчанин поема към далечния континент. „Отдалеч

синове - Стефан, Иван, Димитър и Христо, които били занаятчии. От тях само Димитър - бащата на Генчо Пирьов, бил с начално образование, той се и самообразовал. Бил упорит и трудолюбив младеж, членувал в управителния съвет на фабриката на братя Орозови в Казанлък. Семейството с трите си деца - Генчо, Христо и Мария, живеело скромно. Децата били възпитавани да бъдат ученолюбиви, трудолюбиви и пестеливи, но щедри. Самият професор Пирьов разказвал за решението си на младини: заедно с бъдещия историк Иван Унджиев и приятеля си Георги Вартоломеев да обработват 20 декара земя. Засели я с царевица и я продавали евтино на бедните хора. След това засели земята с просо. Но тъй като „съдружниците“ му го изоставили, на бъдещия учен-психолог се наложило сам да ожъне просото, след което го продал за символични пари на бозаджиите.

Още от младежките си години Генчо Пирьов имал свое верую, което му помагало да преодолява всякакви трудности: „Длъжен си да се справиш!“

Педагогическа романтика. Така Генчо Пирьов възприема професията си на учител в Чирпанското село Оризово, където работи, след като през 1920 г. завършва известното Казанлъшко педагогическо училище. Като ученик посещавал събрания на анархисти и дъновисти. Имал особено предпочитание към мирогледа на Толстой и става негов последовател. През 1922 г. бъдещият педагог се записва в СУ „Св. Климент Охридски“, където учи философия и педагогика. Тогава двете дисциплини се изучавали едновременно. След завършване на висшето си образование през 1925 г. се завръща

ките приличаха на наредени кубове. А третокласните пътници минаваха през митарствата на „Елис-Айланд“ за преглед и проверка на документите. Толкова малко знаех английски език, че едва ли не сгреших, като казах, че отивам на работа“, пише в дневника си за забележителното събитие специализантът от България. В Ню Йорк той се настанява в интернационален дом, близо до университета, в който живеели около 500 души от различни държави.

Вместо една година, Пирьов специализира в Колумбийския университет две години - от 1925-та до 1927-ма. Още на американска земя започват заниманията му по сравнителна педагогика. Запознава се със световни светилина на педагогиката и психологията като Джон Дюи и Едуард Торндайк и прави редица проучвания, които по-късно са в основата на бъдещите му изследвания.

По време на продължителното пътуване пише със затрогваща любов всеки ден писма до годеницата си Златка Тантимова, която учи немска филология.

В България. Завръщайки се в София, Генчо Пирьов сключва брак със Златка и започва работа в Американския колеж в Симеоново. По негова идея в колежа се преподава и социология. През 1933 г. постъпва на работа в Министерството на просветата като подначалник на Културното отделение.

Той предлага да се приемат редица важни закони за предучилищното образование, за

на личността. Издал е над 40 книги, има 14 монографии, над 1000 публикации, посветени на

Проф. Генчо Пирьов е роден в Казанлък през 1901 г. Завършва Казанлъшкото педагогическо училище, след което СУ „Св. Климент Охридски“ - философия и педагогика. Специализира педагогика и психология в Колумбийския университет в Ню Йорк. Работи в Софийския университет до 1938 г., където основава катедра „Психология“ и е директор на Института по педагогика. От 1958 г. е член-кореспондент на БАН. Проф. Пирьов има огромен научен принос в областта на педагогиката, психологията, методиката на образованието и възпитанието на личността. Наричан е „патриархът на българската психология“. Автор е на над 40 книги, 14 монографии и над 1000 публикации. Той е един от изявените дарители у нас. Удостоен е с орден „Стара планина“. Доживява своето столетие, умира на 2 януари 2001 г. През 2008 г. в Казанлък на името на проф. Генчо Пирьов е учредена фондация.

помощните училища, както и да бъде учреден фонд „Даровити деца“. В министерството Пирьов не одобрявал поведението на някои от министрите и заедно с писателя Ст. Л. Костов се надсвивал на абсурдно поведение на един от тях, който изисквал от подчинените си задължително да викат „ура“ на „леещите се бисери“ от устата му.

Научната кариера. Пирьов чака цели 10 години да се открие място за асистент в Софийския университет. По-късно той ще стане основател и ръководител на катедра „Психология“ в този университет. От 1948 г. е професор и ръководител на същата катедра. Той става и директор на Института по педагогика към

основни проблеми от психологията и педагогиката и на редица житейски въпроси.

Последните десет години от живота на европейския учен-психолог са изключително плодотворни. Той издава десет нови книги. Пет от тях посвещава на първата си любов - педагогиката, а останалите са в областта на голямата му любов - психологията.

От тях най-скъпа му е „Детето“, на корицата със снимката на правнука му Константин.

Преди вековния юбилей на проф. Пирьов излизат и неговите „История на психологията в СУ „Св. Климент Охридски“ и „Лев Николаевич Толстой - хуманист психолог“.

Учен-енциклопедист по образование и изяви, проф. Генчо Пирьов създава една цяла епоха в българската и световната психологическа наука.

Най-значителният му труд в цялостната му научна дейност е „Психологията, фундаментална наука за човека“. Издаването на книгата е повод за втори път чл. кор. проф. Генчо Пирьов да бъде предложен за званието академик. И за втори път то е отклонено от акад. Сава Гановски. Тази „тайна“ е разкрита чак през 1999 г. Самият професор и близките му твърдят, че за него титлите никога не са имали изключително значение.

През 2001 г. проф. Пирьов е удостоен с орден „Стара планина“. През същата година е удостоен и с най-високото отличие на СУ „Климент Охридски“ - почетен знак с лента.

През 2013 г. БАН официално чества 40 години от създаването на научно-изследователското звено по психология. Едно от трите учредени отличия за млади учени - за постижения в областта на науката и за институционализирането на науката психология в България, бе на името на проф. Генчо Пирьов.

Достойнствата на дълголетието. До края на дните си Генчо Пирьов твърдял, че дължи житейското си и творческо дълголетие на своето трудолюбие и добронамереност към

другите: „Като можеш да направиш на някого услуга - направи му я, като не можеш - не прави зло!“

Професорът е известен и със своята забележителна дарителска дейност: събирал и дарявал пари и стотици редки издания и ценни книги за редица библиотеки в България, включително и за библиотека „Искра“ в Казанлък.

Малко известно е, че цели 25 години бил вегетарианец, приятелят му проф. Иван Унджиев - също. Пак с него всеки почивен ден ходели в планината. Проф. Пирьов бил страстен турист до 90-тата си годишнина. Той можел с часове да разказва за почти всички хижи на България и за чудно красивите планински пейзажи. Ученият казвал, че цял живот е съблюдавал максимата, че за туризма е подходящ всеки ден - дори и лошият.

Почти до 100-ната си година професор Пирьов свирел на цигулка и рецитирал любими стихове от Иван Вазов и Пейо Яворов.

Научен подход - и към nasledниците. Професорът водел дневници, както за своите деца, така и за внуците си и за правнука си Константин. В тях отбелязвал развитието им, техните слаби и положителни страни, навиците и дарбите им. От дневниците той съдел за професионалното им ориентирание и за възможностите им като бъдещи специалисти.

Като естествен приемал факта, че и двете му деца - Димитър и Боряна, се насочват към медицината. Димитър Пирьов става уважаван доцент по ортопедия, но за съжаление умира твърде млад. Неговата дъщеря Евгения е уверена, че любовта ѝ към медицината идва от нейния баща. Сестрата на Димитър - Боряна Пирьова, е известен професор по невробиология, а дъщеря ѝ Любомира Чакалова завършва молекулярна биология, става доктор на биологическите науки и работи в Кеймбридж в Института по молекулярна биология.

Фондация „Професор Генчо Пирьов“. На името на видния учен, психолог и педагог, член-кореспондент на БАН и почетен гражданин на родния си град - на 20 април 2008 г. в Казанлък е учредена фондация с почетен председател професор Боряна Пирьова. През същата година под патронажа на областния управител на област Стара Загора са проведени и първите Пирьови дни, които през следващите години се обогатяват с все повече и по-интересни инициативи. За първото издание на Пирьовите дни учредителите избират датата 20-ти ноември - Световен ден за правата на децата. Защото целият съзнателен творчески път на професор Генчо Пирьов е посветен на децата.

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55